

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 75.568 van 10 augustus 1998

A. 71.493/VIII-685
(voorheen III-22.734)

In zake : **LEJEUNE** Christian,
Brand Witlocklaan 141
1200 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Sociale Zaken.

DE RAAD VAN STATE, VIIIE KAMER,

Gezien het op 3 oktober 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij Christian LEJEUNE de nietigverklaring vordert van het ministerieel besluit van 8 augustus 1996, waarbij hij ontslagen wordt wegens ongeschiktheid voor zijn beroep;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevr. DEBUSSCHERE, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 18 december 1997, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 29 april 1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 19 juni 1998;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker en van Mr. KESTEMONT-SOUMERYN, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. DEBUSSCHERE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. In 1994 slaagt verzoeker voor een vergelijkend examen dat georganiseerd is met het oog op een proeftijd als adjunct-inspecteur 2e klasse. Met ingang van 1 oktober 1995 vangt hij in die hoedanigheid zijn proeftijd aan en staat hij onder leiding van inspecteur ENGELS. Het programma van de proeftijd wordt vastgesteld door de directeur-generaal van de sociale inspectie.

2. De verslagen over de proeftijd voor oktober en november 1995 zijn gunstig.

3. Voor december 1995 is de opleidingsdirecteur van mening dat de proeftijd kan worden voortgezet, maar dat de situatie voor verbetering vatbaar is, aangezien uit de uitslag van de toetsen die na de theorielessen zijn afgelegd, blijkt dat verzoeker veel moeite had met het doen van de praktische oefeningen. Dat wordt bevestigd in het verslag over de proeftijd voor januari 1996.

4. Het verslag over de proeftijd voor februari 1996 is ongunstig en er wordt in besloten dat de proeftijd moet worden verlengd. In dat verslag staat dat verzoeker echt blijk geeft van de wil om het goed te doen, maar dat de uitslag van de toets negatief is, dat zijn nervositeit nadelig voor hem is en dat niet vaststaat dat hij in staat is alleen een sector te beheren. Het volgende verslag ligt in dezelfde lijn.

5. Het eindverslag over de proeftijd, dat begin april 1996 is opgemaakt, is ongunstig en er wordt in besloten dat de proeftijd moet worden verlengd. In dat verslag wordt onderstreept dat verzoeker echt blijk geeft van de wil om te slagen, volkomen voldoet aan de louter administratieve vereisten, maar grote moeilijkheden heeft om de theorie te assimileren en dat hij door zijn leemten op dat gebied te vaak tastend en zoekend te werk gaat bij zijn controles.

6. Na kennis te hebben genomen van de verdediging van verzoeker besluit de departementale proeftijdcommissie op 30 april 1996 dat de proeftijd van verzoeker met twee maanden moet worden verlengd, omdat er nog altijd twijfel bestaat of hij geschikt is om de functie van sociaal inspecteur uit te oefenen, welke twijfel gebaseerd is op de uitslag van de afgelegde toetsen en op de controles die hij heeft uitgevoerd.

7. De verslagen voor april en mei 1996 zijn over het geheel genomen ongunstig. Er wordt voorgesteld om verzoeker wegens ongeschiktheid voor zijn beroep te ontslaan, omdat hij niet in staat is zijn geringe theoretische kennis in praktijk te brengen, omdat hij gebrek aan inzicht heeft, omdat hij geen gebruik maakt van de documentatie die hem ter beschikking is gesteld en omdat hij niet kritisch voor zichzelf is geweest.

8. Op 5 juni 1996 doet verzoeker mee aan een toets die bestaat in een "praktische oefening op basis van een fictieve klacht die de realiteit echter sterk benadert". Na afloop van die toets besluit de hoofdinspecteur-directeur dat verzoeker niet de eigenschappen heeft die van een sociaal controleur gevergd worden. Op dezelfde dag trekt inspecteur ENGELS dezelfde conclusie, verbiedt hij verzoeker nog langer controles uit te voeren en beveelt hij hem de dossiers die hij in zijn bezit heeft, terug te brengen.

9. Op 10 juni 1996 regelt de hoofdinspecteur-directeur het werk van verzoeker tot de proeftijdcommissie een beslissing heeft genomen en verbiedt hem om helemaal alleen controles uit te voeren.

10. Op 18 juni 1996 maakt de opleidingsdirecteur een samenvattend verslag over de proeftijd van verzoeker op, waarin hij oordeelt dat na de verlenging van de proeftijd met twee maanden niet is gebleken dat betrokkene in staat is om helemaal alleen controles uit te voeren, wel integendeel.

11. De verschijning voor de departementale proeftijdcommissie, die aanvankelijk op 27 juni 1996 plaats zou hebben, is op aanvraag van verzoeker tot 23 juli 1996 uitgesteld. De verdediger van verzoeker en

de voorzitter van de commissie hebben elkaar verschillende malen geschreven.

12. De departementale proeftijdcommissie, waarbij een pleitnota van de verdediger van verzoeker was ingediend, alsook een nota van verzoeker zelf, een nota van de opleidingsdirecteur en een verzoek van de verdediger van verzoeker "dat de twee personen die de Sociale Inspectie vertegenwoordigen, zich uit het geding terugtrekken en dat slechts één van hen op een door de Commissie bepaald tijdstip wordt gehoord", beslist op 23 juli 1996 het volgende :

" Aangezien de verdediging verzoekt de zaak voor onbepaalde tijd uit te stellen tot de strafrechtbank uitspraak heeft gedaan over de klacht wegens laster die de heer LEJEUNE tegen de heren ENGELS en BORREY heeft ingediend;

Aangezien de commissie dat verzoek eenparig afwijst, omdat ze niet bevoegd is om over een eventuele schending van het beroepsgeheim te oordelen, maar wel om in grote lijnen te beoordelen of het personeelslid op proef in staat is om de functie van adjunct-inspecteur te vervullen;

Aangezien de verdediger van de heer LEJEUNE op basis van een restrictieve interpretatie van artikel 38, § 4, van het statuut eist dat het diensthoofd van het personeelslid op proef, mevrouw WATHIONG, de uiteenzetting van de verdediging niet bijwoont;

Aangezien de commissie dat verzoek eenparig inwilligt, op voorwaarde dat de verdediging niet van haar conclusie afwijkt;

Aangezien mevrouw WATHIONG dus is gehoord overeenkomstig artikel 38, § 4, van het statuut, na de uiteenzetting van de verdediging;

Aangezien de verdediging de geldigheid van de toetsen van de kennis, georganiseerd door de sociale inspectie, aanvecht;

Aangezien die toetsen evenwel louter een dossiergegevens zijn en het niet de bedoeling is aan die toetsen de waarde van een examen van het V.W.S. toe te kennen;

Aangezien de nieuwe stukken van het dossier, die betrekking hebben op de verlenging van de proeftijd

waartoe deze commissie op 30 april 1996 heeft besloten, zijn onderzocht;

Aangezien de verdediging de manier hekelt waarop de proeftijd na de verlenging ervan is ingevuld, aangezien het personeelslid op proef volgens zijn eigen zeggen bewust voor moeilijkheden is gesteld, wat indruist tegen de beginselen zelf van de proeftijd;

Aangezien in de samenvattingen van de opleidingsdirecteur duidelijk sprake is van een gespannen sfeer, maar dat die sfeer geen afdoende verklaring is voor alle moeilijkheden die de heer LEJEUNE heeft ondervonden bij het afwikkelen van de dossiers die hem worden toevertrouwd;

Aangezien de heer LEJEUNE de verklaringen van de sociale inspectie over moeilijkheden, onder meer tijdens bezoeken aan werkgevers, tracht te weerleggen;

Aangezien de argumenten van de heer LEJEUNE de leden van de commissie weliswaar op bepaalde punten aan het twijfelen kunnen brengen, maar de oprechtheid van de leden van de sociale inspectie die betrokken waren bij de evaluatie van het personeelslid op proef, niet systematisch in twijfel kan worden getrokken;

Aangezien de tekortkomingen of fouten van het personeelslid talrijk genoeg zijn om de commissie te overtuigen;

Aangezien uit de controlesimulatie aan het einde van de verlengde proeftijd blijkt dat het riskant zou zijn om de heer LEJEUNE geheel alleen controles te laten uitvoeren;

Aangezien de opleidingsdirecteur, die aanwezig was tijdens de simulatie, alleen maar kan bevestigen dat de heer LEJEUNE moeite had met het oplossen van praktische problemen;

Aangezien het werk dat de adjunct-inspecteur heeft verricht, gevolgen heeft voor de verantwoordelijkheid en de geloofwaardigheid van het bestuur;

Aangezien elke fout zware gevolgen kan hebben voor de werknemers of werkgevers;

Aangezien mevrouw WATHIONG, diensthoofd, de conclusie van de verdediging mondeling beantwoordt heeft en zich daarbij gebaseerd heeft op een nota, die zij voor eigen gebruik had opgesteld;

Aangezien die nota evenwel op de zitting is uitgedeeld;

Aangezien de verdediging een half uur heeft gehad om daarvan kennis te nemen;

Aangezien de verdediging na dat half uur verzocht heeft de zitting te verdagen;

Aangezien de commissie derhalve eenparig besloten heeft het te laat ingediende stuk uit het dossier te weren;

Aangezien de pariteit tussen de vertegenwoordigers van het bestuur en die van de vakbonden hersteld is na een loting, waarbij 4 leden van het bestuur uit de stemming geweerd zijn,

Om die redenen :

besluit bij geheime stemming, met 2 stemmen tegen twee, waarbij de stem van de voorzitter de doorslag geeft, voor te stellen om de heer LEJEUNE met toepassing van de artikelen 36, § 2, 2°, en 38, § 3, derde lid, van het statuut van het rijkspersoneel te ontslaan".

13. Bij een ministerieel besluit van 8 augustus 1996 wordt verzoeker met ingang van 1 september 1996 en met een opzegging van drie maanden door de Minister van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu wegens ongeschiktheid voor zijn beroep ontslagen. Dit is de handeling die in het inleidend verzoekschrift wordt aangevochten.

14. Op 15 oktober 1996 wordt het voornoemde ministerieel besluit zo gewijzigd dat het ontslag ingaat op 9 september 1996. Dit is de handeling die in het toelichtend verzoekschrift wordt aangevochten;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan schending van de rechten van verdediging; dat hij verklaart dat tijdens de zitting van 23 juli 1996 de nota van A. WATHIONG is uitgedeeld aan de leden van de departementale proeftijdcommissie, terwijl hij er vooraf kennis van had moeten kunnen nemen aangezien die nota bevindingen bevat waarop hij had moeten kunnen antwoorden; dat hij aanvoert dat het feit dat die nota

uit de debatten geweerd is, niet voldoende is aangezien ze is bezorgd aan de leden van de commissie en hun mening heeft kunnen beïnvloeden; dat hij ook aanvoert dat hij niet van zijn schriftelijke conclusie heeft mogen afwijken; dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord opmerkt dat artikel 38, § 4, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel bepaalt dat het diensthoofd wordt gehoord, maar niet dat hij een schriftelijk verslag mag indienen; dat hij in zijn laatste memorie erop wijst dat de omstreden nota bij de aanvang van de uiteenzetting van de vertegenwoordiger van het bestuur aan de leden van de commissie is uitgedeeld, waarop "de verdediger, de voorzitter en de vertegenwoordiger van het bestuur gedurende bijna een kwartier hebben gediscuteerd over de vraag of het nodig was hem de nota te bezorgen", dat de zitting gedurende veertig minuten geschorst is, waaruit hij concludeert dat de leden van de commissie "dus alle tijd hebben gehad om de conclusie van de verwerende partij gedurende op zijn minst 55 minuten te lezen";

Overwegende dat de omstreden nota, in verband waarmee verzoeker in hoofdzaak betoogt dat ze volgens de geldende voorschriften niet toegestaan was, uit de debatten geweerd is; dat de eis van verzoeker aldus volledig is ingewilligd; dat de bewering dat de leden van de commissie die nota van tien pagina's gedurende de discussie op de zitting en gedurende het debat tijdens de schorsing van de zitting hebben gelezen, louter een veronderstelling is die overigens volkomen irrelevant is, aangezien vaststaat dat die nota slechts de schriftelijke weerslag was van de mondelinge uiteenzetting van het diensthoofd van verzoeker; dat tot slot verzoeker niet aantoonde in welk opzicht zijn conclusie van twintig pagina's mondeling had kunnen worden toegelicht; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan schending van artikel 38, § 1, tweede lid, en § 3, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel; dat hij uiteenzet dat de proeftijdcommissie weliswaar paritair was samengesteld toen ze het voorstel tot ontslag heeft opgesteld, maar dat zulks niet het geval was toen ze besloten heeft om een stuk uit het dossier te weren, een verzoek om uitstel af te wijzen en het diensthoofd niet tot de debatten toe te laten op voorwaarde dat hij niet van zijn conclusie afweek;

Overwegende dat artikel 38, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 bepaalt dat de proeftijdcommissie paritair samengesteld is uit leden van het bestuur en leden die aangewezen zijn door de representatieve vakorganisaties; dat § 3, eerste lid, van diezelfde bepaling als volgt luidt :

" De commissie beraadslaagt geldig over een stagiair wanneer ten minste de helft van de leden aanwezig is. Bovendien moeten bij de stemming de leden die de overheid vertegenwoordigen en de leden die de vakorganisaties vertegenwoordigen even talrijk zijn. Eventueel wordt de pariteit hersteld door het uitschakelen van een of meer leden na loting";

dat pariteit alleen vereist is tijdens de stemming over de geschiktheid of ongeschiktheid van een personeelslid op proef; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat verzoeker een derde middel ontleent aan schending van het beginsel van behoorlijk bestuur; dat hij aanvoert dat één van de kernpunten van de proeftijdverslagen de schending van het beroepsgeheim is die hem ten onrechte ten laste is gelegd, de reden waarom hij een klacht wegens laster heeft ingediend; dat hij van mening is dat de proeftijdcommissie de uitspraak had moeten uitstellen tot er een strafrechtelijke uitspraak was; dat hij toegeeft dat de overheid volgens de regels inzake proeftijd niet verplicht is om die

uitspraak af te wachten, maar ervan uitgaat dat de procedure gelijkenis vertoont met een tuchtprocedure;

Overwegende dat de proeftijdcommissie, zoals ze zelf heeft uiteengezet, geen uitspraak had te doen over eventuele schending van het beroepsgeheim, maar alleen over de vraag of een personeelslid op proef geschikt is om zijn functie te vervullen; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat verzoeker een vierde middel ontleent aan schending van artikel 38, § 4, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937; dat hij aanvoert dat alleen inspecteur ENGELS zijn diensthoofd was, zodat die en niet A. WATHIONG door de proeftijdcommissie had moeten worden gehoord;

Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord bevestigt dat inspecteur ENGELS zijn diensthoofd was; dat hij dat ook bevestigt in zijn laatste memorie, maar opmerkt dat inspecteur-diensthoofd GLASSEE zijn "echte diensthoofd" was en dat die, bij ontstentenis van J.J. ENGELS, door de proeftijdcommissie had moeten worden gehoord;

Overwegende dat iemand wiens onpartijdigheid zelfs niet in schijn gewaarborgd kan worden en die de eindbeslissing kan beïnvloeden, niet mag optreden in een procedure waarin de rechten van verdediging moeten worden geëerbiedigd; dat zulks het geval was met inspecteur ENGELS, tegen wie verzoeker een klacht wegens laster had ingediend; dat hij in een dergelijk geval door zijn hiërarchische meerdere en niet door een ondergeschikte had moeten worden vervangen; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat verzoeker een vijfde middel ontleent "aan ontstentenis van rechtsgrond voor de toetsen waarop de bestreden beslissing gebaseerd is en aan ontstentenis van ter zake doende motieven"; dat hij aanvoert dat de toetsen die hij tijdens zijn proeftijd heeft afgelegd geen rechtsgrond hebben, en dat die toetsen doorslaggevend zijn geweest, aangezien, zodra de uitslag van die toetsen bekend was, de maandelijkse proeftijdverslagen ongunstig zijn geworden, waaruit hij afleidt dat, als er geen toetsen geweest waren, zijn geval niet aan de departementale proeftijdcommissie was voorgelegd; dat hij betoogt dat de minister, die de toetsen heeft georganiseerd, zich zodoende in de plaats heeft gesteld van het vast wervingssecretariaat dat als enige bevoegd is om selectietoetsen te organiseren; dat hij ook de bevoegdheid bestrijdt en het gebrek aan anonimiteit hekelt van de ambtenaren die de toetsen hebben georganiseerd;

Overwegende dat artikel 35 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 bepaalt :

" De stagiair wordt onder toezicht van de opleidingsdirecteur geplaatst. Hij is gehouden deel te nemen aan de activiteiten die de opleidingsdirecteur organiseert";

dat de genoemde activiteiten twee doeleinden hebben : degene die zijn proeftijd vervult, opleiden en nagaan of hij geschikt is; dat niets eraan in de weg staat dat die activiteiten in de vorm van toetsen worden georganiseerd, dat het in de rede ligt dat toetsen niet met vergelijkende wervingsexamens of soortgelijke examens mogen worden verward; dat de beweringen van verzoeker dat de personeelsleden die de omstreden toetsen georganiseerd hebben, minder bevoegd zijn dan de personeelsleden van het vast wervingssecretariaat, in generlei mate gestaafd zijn en overigens irrelevant zijn; dat het onmogelijk is om te beoordelen of iemand die zijn proeftijd vervult, geschikt is en tegelijk de

anonimiteit in acht te nemen; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord een zesde middel ontleent aan schending van artikel 38, §§ 1 en 2, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937; dat hij aanvoert dat hij nadat hij beroep had ingesteld, vernomen heeft dat een lid van de commissie die besloten heeft om zijn proeftijd te verlengen, een arbeidscontractant is en dat hij om toepassing van artikel 159 van de Grondwet verzoekt; dat hij uiteenzet dat de onwettigheid van een voorbereidende beslissing naar aanleiding van een beroep tegen de definitieve handeling kan worden aangevoerd wanneer het om een complexe administratieve verrichting gaat; dat hij betoogt dat de beslissing om zijn proeftijd te verlengen een handeling ter voorbereiding van zijn ontslag is;

Overwegende dat uit artikel 36 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 blijkt dat het verlengen van de proeftijd niet ter voorbereiding van ontslag is, maar een alternatief voor ontslag dat kan worden gekozen, ongeacht of de proeftijd al dan niet verlengd is; dat het middel niet opgaat;

Overwegende dat verzoeker in een memorie ter "toelichting" van de laatste memorie een zevende middel ontleent aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet; dat hij betoogt dat de verwerende partij drie personen in dienst heeft genomen die geslaagd zijn voor het vergelijkend wervingsexamen en die niet dezelfde toetsen hebben hoeven af te leggen als hij; dat hij uiteenzet dat hij, "als dat waar blijkt te zijn", discriminerend behandeld is;

Overwegende enerzijds dat het middel slechts een loutere veronderstelling is, en anderzijds dat feiten die zich na het stellen van een bestuurshandeling voordoen, de wettigheid van die bestuurshandeling niet kunnen aantasten; dat het middel alleen maar kan worden verworpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op tien augustus 1900 achtennegentig door :

de heer	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.